

AZ EGRI FERTÁLYMESTERSÉG ÉLŐ HAGYOMÁNYA

Jelölést benyújtó:

Egri Fertálymesteri Testület

Eger, Bajcsy Zsilinszky út 9.

Eger, 2013. június 7. kiegészítés: 2014. március 24.

JELÖLÉSI ADATLAP
A SZELLEMI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG NEMZETI JEGYZÉKÉRE
TÖRTÉNŐ FELVÉTELHEZ

A. Az örökség-elem neve:

AZ EGRI FERTÁLYMESTERSÉG ÉLŐ HAGYOMÁNYA

B. Az érintett közösség(ek), csoport(ok) vagy egyén(ek) megnevezése:

A 20. század elejéig Egerben, az egyes városnegyedekben szerveződő kisközösségek évente választottak maguk közül *tizedest*, majd 1736-tól *fertálymestert*. A városrészek között együttműködés nem volt 1931-ig. Ekkor alakult meg, legalább húsz éves előkészítő munka után az Egri Negyedmesteri Testület dr. Kürti Menyhért vezetésével, az akkor élő 262 hivatalos viselt és az évben hivatalban lévő 14 fő részvételével, hogy „virraszanak a magyar városi polgár egészséges fogalma fölött”. Egészen 1950-ig folyamatosan működött. A szocializmus alatt elsorvasztották. 1996-ban Várkonyi György szervezte újjá Szepesi Lajos, Gyergyák Károly és Fodor Miklós, még élő, régi fertálymesterek segítségével Jelenleg 16 negyedben 220 kiérdemült és 16 hivatalban lévő negyedmester tesz önzetlenül a közjóért.

C. A jelölt örökség-elem rövid szöveges leírása:

A népi közigazgatás, a területi autonómia elemi egységének igen ősi szervezete a *tizedesi/fertálymesteri* intézmény. A 15-19. században a Kárpát-medence különböző városaiban az egyes településrészek által választott *tizedesek*, német betelepítés után *fertálymesterek* közvetítettek a negyedek és a városi hatóságok között, felügyeltek a rendre, az erkölcsös életre, óvták az elesetteket. Az egri fertálymesterség azért különleges, mert Magyarországon egyedülállóan Egerben maradt fenn ez a századokon át, generációról generációra hagyományozódó, koronként változó feladatokkal megbízott tisztség egészen 1950-ig. Az 1996-ban újjáélesztett fertálymesterség az „egriség” szerves része. Tagjai, de a városlakók számára is, a folytonosság érzését és a lokális öntudat erősítését biztosítja. Az évenkénti választás állandóan újraterelemi, bővíti a közösséget. A tradíciókat fenntartva sajátos öltözködésekben való megjelenésükkel emelik a városi rendezvények fényét. Negyedük szószólói, részt vesznek a társadalmi, kulturális, történelmi értékek megőrzésében, megismertetésében, a város fejlesztésében, és karitatív tevékenységet is folytatnak.

D. A jelölést beküldő neve:

Egri Fertálymesteri Testület

E. A jelölés dátuma: 2013; kiegészítés 2014.

Jelölés

1. Az örökség-elem azonosítása

1.a Az örökség-elem neve: Az egri fertálymesterség élő hagyománya

1.b Az örökség-elem egyéb elnevezése: -

1.c Az érintett közösség(ek), csoport(ok) vagy egyén(ek) azonosítása:

Az egri fertálymesterség egyike annak a sajátos intézménynek, amelyik a 15-19. században Győrtől Kolozsvárig elterjedt volt a Kárpát-medencében. Ennek legfőbb jellemzője, hogy a települések némi önállósággal rendelkező részekre–tizedekre, fertályokra – tagolódtak. A városrészek élére elsősorban kereskedők, iparosok, földművesek közül választott *tizedesek, fertálymesterek* a modern közigazgatás létrejöttéig segítették a helyi önkormányzatok munkáját. Egerben is ez volt a helyzet, majd a török kiűzése után betelepülő német polgárság az általuk lakott városrészeket 1712-ben már negyednek (viertel) nevezte, és az élére választott előljárókat eleinte, mint régen tizedesnek, majd az 1730-as évektől viertelmeisternek, magyarul fertálymesternek, negyedmesternek hívta. Később a fertálymester/negyedmester elnevezés egyaránt jellemző. A török kiverése után csak a fallal bekerített része maradt meg a városnak négy klasszikus negyeddal, majd a városfalon kívüli *hóstyák, (hovestat, hofstat elnevezés magyarításából)* külvárosok létrejöttével az 1710-es évek elején hatra (Hatvani, Maklári negyed), 1716 és 1823 között 12-re (Város I-IV, Hatvani I-IV, Rác, Cifrasánc, Maklári I-II. negyed) nőtt a számuk. 1938-ig további két új negyed (Szent István-város, Szent Lajos-város) keletkezett, a 21. század elején pedig az északi lakótelepből jött létre a 15. negyed (Felsőváros). 2012-ben az Eger részét alkotó Felnémet kapott fertálymestert (Felnémet negyed).

A fertálymesterek a 17-19. században a városi tisztségviselőkkel együtt, azok alárendeltségében végezték munkájukat: tájékoztatták a negyedek lakóit a földesurak és a hatóságok rendeleteiről, de részt vettek az adók összeírásában és beszédésében is. Városrészükben ellenőrizték a rendet, a tűzrendészetet, a kémények, udvarok és utcák tisztaságát. Ügyeltek arra, hogy mindenki a magisztrátus által megszabott napszámbért fizesse, idegeneknek ne adjanak szállást, a fertály lakói erkölcsös életet éljenek.

A 20. századig nem volt egységes fertálymesteri testület, hanem az egyes negyedek szerint 12, jól elkülönülő csoport létezett, amelyhez a még élő összes fertálymester tartozott. Ilyen keretek között választották meg évente az új fertálymestereket, tartották meg az összejöveteleket, és vezették a fertálymesteri naplókat, *fáklyakönyvet*. *(Bár ebbe a naplóba rögzítettek minden fontos eseményt az elnevezés azért fáklyakönyv, mert ők őrizték és adták ki temetéskor az ahhoz szükséges kellékeket, eszközöket, többek között a gyertyákat/fáklyákat is. A fogyást a fáklyakönyvben rögzítették és a lakosság ez alapján fizetett).*

1931-ig az összes fertálymester évente csak egy alkalommal, az avatáskor, Szent Apollónia napján találkozott, amikor részt vettek a bazilikában tartott szentmisén, és a városházán az újonnan választottak letették az esküt.

Amikor a 19. század első felében a városok önkormányzatát törvényileg egységesítették, korszerűsítették, a fertálymesterség, mint másutt mindenütt, Egerben is megszűnhetett volna. A város vezetése azonban ezt nem engedte. Továbbra is támaszkodott rájuk, bár hivatalosan kézbesítői, közvetítői szerepet kaptak, de a segélyek kiosztása, a gyűjtés, szociális kérdésekben való tanácsadás, mint feladat megmaradt, hiszen ők voltak tisztában a negyedben lakók élethelyzetével. Érdekes, hogy bár a korábbi hivatali feladatok kiüresedtek, a fertálymesterség presztízse mégis a 20. század első felében érte el a csúcspontját. Magas

rangú főpapok, országgyűlési képviselők, megyei és városi tisztviselők, értelmiségiek is megiszteltetésnek vették, ha fertálymesterek lehettek. Ennek köszönhető, hogy a tizedesek feladatait vallás-erkölcsi, közösségépítő és szociális kötelességekkel kibővíve 1931. évben megalakult az Egri Negyedmesteri Testület dr. Kürti Menyhért elnökletével és valamennyi negyed részvételével, hogy „*több évszázados intézményünk nagyobb súlyt nyerjen a szervezettség erejével*”. „*Öregbítenünk kell a hatóságok tekintélyének tiszteletét, viszont minden alkalommal, józan eréllyel és kitartással kell megvédenünk polgártársaink jogait és érdekeit*”. (1931. évi alapító okiratból). Erkölcsi, társadalomépítő és szociális irányultságot kapott tehát a már teljesen formális intézmény, így sok feladatot maguktól vállaltak fel. Elsősorú társadalmi munkásai voltak az idegenforgalom fejlesztésének, a lakosság ilyen irányú nevelésének, szociális kérdésekben tanácsadói és felvilágosítói voltak a hatóságoknak, az egri szegénygondozónak, közadakozásoknál közreműködtek.

Az egymástól elkülönülő és önálló fertálymesteri közösségek hatékonyabb együttműködésének, az egységes fertálymesteri testületnek a csírái már a 20. század elején megjelentek. Az egységesülés előfutáraként tekinthetünk arra a zászlóra, amelyet Párvy Sándor még 1896-ban ajándékozott a város fertálymestereinek. Látványos közös megmozdulásuk volt, amikor 1907-ben a Dobó-szobor leleplezése és az országos dalosverseny alkalmából egy fertálymestert ábrázoló ezüst szobrot ajánlottak fel jutalomdíjként.

A fertálymesteri tisztség jelentőségét és helyi társadalmi beágyazottságát tükrözi, hogy 1939-ben már 289 fő alkotta a fertálymesteri testületet. A politikai változások azonban nem kedveztek a civil szerveződéseknek, és 1950. évre megválasztottak már nem tehették le az esküt a polgármester előtt, ugyanakkor még 1956-ban is összejöttek titokban 4-5 egykori fertálymester a Maklár II. negyedben.

Újjáélesztésére a rendszerváltozás után nyílt lehetőség a Lokálpatrióta Egylet keretei között. Az akkori elnök, Várkonyi György több éves levéltári kutatása és ötlete volt a nagy hagyományokkal rendelkező egri fertálymesterség intézményének felújítása. Szándékát segítették a még élő fertálymesterek (Fodor Mihály, Szepesi Lajos, Gyergyák Károly) is. Végül 1996-ban sikerült megalakítani ismét az Egri Fertálymesteri Testületet régi, több generáción keresztül e tisztséget viselő családok leszármazottaiból, amely a mai törvények szerint egyesületként működik. A régi hagyományokra támaszkodva alakították ki szervezeti rendjét, tevékenységét. A tisztikar tagjai: elnök (főkapitány), alelnökök (egyházi és világi), kancellár, tárnokmester, zászlótartó, számvevők. A választmány a minden negyedből delegált egy-egy főből áll, akiket évente választanak a negyedek fertálymesterei.

A legújabb kor fertálymesterei egyesületként tevékenykednek, három szinten építkezve. Az alapvető szervezeti egység a negyed (jelenleg 19 fő, leszámítva az elhunytakat), ahol az illető él és ahol a *kiérdemült* (korábban hivatalt viselt) tagok őt megválasztják. Itt a választmányi tag és az aktív fertálymester az, aki a többi negyedbeli fertálymester bevonásával szervez a városrész lakói számára programokat, összejöveteleket vagy a körzet értekeinek megvédését célzó társadalmi munkát, fogadó órát tart, egyben a terület szószólója a városi hatóságok felé.

A fertálymesterek második csoportját az adott évben hivatalban lévők alkotják (16 fő). Ők azok, akik a hivatalos fertálymesteri viseletben, a százcímű köpenyben és süvegben, kezükben a tisztség jelképének számító szalagos bottal megjelennek a város által szervezett ünnepeken, egyházi rendezvényeken. Évente 15-20 alkalommal találkozhat velük a lakossága, így ismerve meg a több évszázados hagyományt. (mellékletben a 2013. évi program). A hivatalban lévők valamennyi rendezvényen kötelesek megjelenni fertálymesteri öltözékben, szalagos bottal, akadályoztatásuk esetén helyettesről kell gondoskodniuk.

Harmadik szint a Testület egésze, mely a stratégiát, a jövő feladatait határozza meg (236 fő, 1996-óta 26-an meghaltak).

Az év során a hivatalban lévők ezen túl is összejönnek valamelyik fertálymester lakásán, pincéjében vagy a Servita udvarházban kialakított fertálymesteri teremben, ahol számba veszik az elvégzett munkát és felvázolják az előttük álló feladatokat.

Egyéb fertálymesteri kisközösségek is léteznek, mint pl. a Szent István Rádió Stúdiójában, havonta két alkalommal összegjövő 20-25 fő, akik élő adásban közösen imádkozzák a Rózsafüzért.

Ma 236 köztisztviselőben álló egri mondhatja magát fertálymesternek, akik a havonta megtartott nagy *suttogón* (A tanácskozás régies megnevezése. „olyan korlátlan areopág ez, mely esténkint, vendégszerető háznál, gyakran pincében, poharazgatva gyűlésezik” írja Breznay Imre 1939-ben.) találkoznak a Ferences rendházban. Ezeket általában egy-egy negyed fertálymesterei szervezik, ahol a többiek számára bemutatják körzetüket és egy szerény vendéglátás keretében folytatnak baráti beszélgetést. Az összejövetel alkalmas arra is, hogy meghallgassanak egy előadást a város történeti-művészeti értékeiről, a városfejlesztés terveiről vagy pl. egy kis műsor keretében megemlékezzenek az egri vár védelmének 460. évfordulójáról. A polgármester itt tájékoztatja a Testületet a folyamatban lévő városi feladatokról és a jövőbeni tervekről, egyben meghallgatja a lakossági visszajelzéseket, elvárásokat. A fertálymesteri testület összetartozását segíti a február 9-i avatás utáni közös ebéd és a Lokálpatrióta Egylet által szervezett esti bál. A testület közösen vesz részt a Pünkösdi hétfői családi napon, emlékezik meg Szent István királyról augusztus 19-én, amikor a Dobó térről fáklyás felvonulás indul az egri várban található szobrához vagy a vári győzelem napjáról október 18-án. Ugyancsak erősíti a tagok együvé szerveződését a néhány évvel ezelőtt alakult fertálymesteri énekkar, amely szerepel a testület összejövetelén, egyházi rendezvényeken, szentmiséken, de már országos programokon is felléptek, legutóbb Lengyelországba kaptak meghívást.

A fertálymesterek egyúttal tagjai lehetnek más civil szervezetnek (Eger Vára Barátainak Köre, Szent György Lovagrend, Honismereti Szövetség stb.) is, részt vesznek a különböző egyházi felekezetek közösségeiben, munkájuk révén pedig számtalan munkahelyi csoporthoz is kapcsolódnak. Ezáltal is lehetővé válik a fertálymesteri tisztség megismertetése a városlakókkal.

A fertálymesterekkel nemcsak a városlakók, de az Egerbe érkező turisták is találkozhatnak, hiszen jelképeikkel már 1933-ban részt vettek a szüreti felvonuláson. Ma is ott vannak az Egri Bikavér Ünnepe megnyitóján, illetve annak részét képező könyörgésen a Szent Donát szobornál, az őszi szüreti felvonuláson és a Szent János napi borszentelésen. A határon túli magyarok is megismerhetik őket, hiszen részt vesznek a pünkösdi csíksomlyói búcsún, de ott voltak 2008-ban Dobóruszán a hős egri várkapitány újratemetési ünnepségén is.

A fertálymesteri tradíciók megismertetését szolgálják a Dobó István Vármúzeum és a Bródy Sándor Könyvtár által az elmúlt évtizedekben szervezett kiállítások. A múzeum gyűjteményeiben őrzik a fertálymesteri köpenyeket, szalagos botokat, a negyedek naplóit, fertálymesteri névsorokat és fényképes tablókat. Ezek felhasználásával készült kiállítás volt az egykori megyei börtönépületben, de 2012-2013-ban bemutatták Az egri polgárosodás c. tárlaton is. A megyei és városi könyvtár a múzeummal együtt többször kiállította a régi és mai fertálymesteri tablókat. Ezeket a tárlatokat több tízezer hazai és külföldi látogató tekinthette meg, s ezáltal váltak a fertálymesteri tradíciók közkinccsé. A tisztség múltját, történeti hagyományait maguk a fertálymesterek is kutatják, ennek eredményei olvashatók az egyesület honlapján. Így derült ki, hogy a három évszázad alatt 2565 név szerint ismert fertálymester volt Egerben. A tisztség történeti hagyományait dolgozzák fel a tudományos folyóiratokban, gyűjteményes kötetekben vagy önállóan megjelenő publikációkban. A fertálymester avatásról és tisztségviselők tevékenységéről rendszeresen beszámol a helyi média, a város lakossága így is értesül az eseményekről. A témáról gyakran hangzanak el előadások szakmai konferenciákon, a város közösségeiben és tananyag az Eszterházy Károly Főiskola kulturális

örökség szakos mesterképzésében. A Dobó István Vármúzeumban az Egri Fertálmesterségről szóló múzeumpedagógiai foglalkozásokon és a Vártábor tematikus napjain nagy számban vesznek részt az egri általános és középiskolás diákok.

1.d Az örökség-elem földrajzi elhelyezkedése és elterjedtsége:

A 15-19. században a Kárpát-medence különböző tájain volt jellemző, hogy a települések némi önállósággal rendelkező részekre – tizedek, fertályok – tagolódtak. Csizmadia Andor a dunántúli városok között a tizedbeosztás és a tizedes tisztség nyomaira lelt Győrött, Szombathelyen és Kőszegen. A fertálybeosztást és a fertálmesteri intézményt találta jellemzőnek Sopronban és Székesfehérváron. Győrben a tizedességről a fertálmesterségre való áttérés folyamatát is feltárta. Ő dolgozta fel a Kolozsváron ismert tizedesi és a fertályok élére választott fertálykapitányi tisztség történetét is. Egerben a 17. század végén még a hajdúk hadi szervezetének megfelelő tízes beosztás volt jellemző, de a betelepülő német lakosok a 18. század elejétől már negyednek (viertel) nevezték az általuk lakott városrészeket. Fertályok és fertálmesterek Gyöngyösön is voltak. A nyugat- és észak-magyarországi városokban a 15-16. században fejlődött ki az utcakapitányi és tizedesi tisztség, majd a 17. század végén és a 18. században a német lakosság dominánssá válásával alakult ki a fertálmesteri intézmény hasonló tartalommal. A felföldi polgárvárosokat, például Besztercebányát és Lőcsét a német városjog hatására a 16-17. században a fertálybeosztás és a fertálmesteri tisztség jellemezte. Bárh János kutatásai debreceni, karcagi, szegedi, békési, mezőségi és az erdélyi szász települések mellett a székelyföldi közbirtokosságokon belül tárták fel a tízesek 17-20. századi működését.

A fenti példák igazolják, hogy a tizedes és a fertálmesteri tisztség Magyarországon széles körben elterjedt volt. Az egri fertálmesterség azért egyedülálló az országban, mert a tényleges közigazgatási és rendészeti feladatok megszűnése után egyedül Egerben maradt fenn a 20. század közepéig. A szocializmus évtizedeiben szünetelt, majd a rendszerváltás után civil kezdeményezésre 1996-ban újjászerveződő Fertálmesteri Testület ma egyike Eger fontos egyesületeinek, amely több évszázados hagyományokat ápolva jelen van a város közéletében és jelentős szerepet játszik a helyi tradíciók ébren tartásában, továbbadásában.

A fertálmesterség, mint társadalmi szokás napjainkban egyedül Egerben létezik, itt működnek azok a városrészeket összefogó lokális csoportok, amelyek átszövik a város egész társadalmát, a hagyományápolás szándékával összefogják a közösségek által arra érdemesnek tartott személyeket, akik a fertálmesteri testület keretei között végzik az értékek megőrzését célzó és karitatív tevékenységüket.

Az egy városra, Egerre kiterjedő kulturális örökségelem a fertálmesterek nyilvános helyi és határon túli megjelenései révén, valamint a témáról készült kiállítások, publikációk által más hazai és határon túli települések számára is mintát jelenthet a múltbeli hagyományok feltárása és felújítása vonatkozásában.

1.e Az örökség-elem a szellemi kulturális örökség mely területeit képviseli:

- a) szóbeli hagyományok és kifejezési formák, beleértve a nyelvet is, mint a szellemi kulturális örökség hordozóját,
- b) előadóművészetek,
- c) társadalmi szokások, rítusok és ünnepi események,
- d) a természetre és a világegyetemre vonatkozó ismeretek és gyakorlatok,
- e) hagyományos kézművesség,

2. Az örökség-elem leírása

A népi közigazgatás, a területi autonómia elemi egységének igen ősi szervezete a tizedesi/fertálymesterei intézmény. Az egri fertálymesterség olyan társadalmi szokás, amelyhez évszázadok során kialakult rítusok és feladatok kapcsolódnak. A 15-19. században a Kárpát-medence különböző városaiban ismert tisztség mára már csak Egerben élő hagyomány, amelyet a város lakossága saját kulturális örökségeként ismer és tart fenn. Jelenleg legalább 4000 egri család rendelkezik olyan össel, aki e tisztséget az elmúlt századokban viselte. Az egri fertálymesterség az eredeti funkció, a városrészek és a városi tanács közötti összekötő szerep és a rendészeti feladatok megszűnése után is megmaradt és új feladatokat találva a 20. században már a negyedük szószólói, akik a közösségépítést, a hagyományörzést, az esetek segítését tekintették legfontosabb dolguknak. Ugyanakkor a város társadalmának minden rétegét átszövő egyesületként az emberek közötti kapcsolatépítés, a helyi értékek megőrzésének és megismertetésének szándékával működött és karitatív feladatokat is ellátott. A szocializmus évtizedeinek kényszerű szünetét követően a rendszerváltozás után, 1996-ban részben a hagyományápolás szándéka, részben a széteső emberi közösségek újjászervezése hívta életre a fertálymesterség intézményét.

Ma is fontos feladatuk, hogy a korábbi hagyományokat folytatva városrészük szószólói legyenek a helyi értékek megőrzése és megismertetése érdekében, de felemelik szavukat és közvetítik a lakossági igényeket a városi hivatalok felé városfejlesztési és szociális ügyekben is. Vannak olyan negyedek, ahol előadások hangzanak el a városrész múltjáról, a fertálymesterség történetéről. **A „Tíz család program” (minden fertálymester tíz családdal áll kapcsolatban, velük havi rendszerességgel találkoznak) keretében vonják be a fertálymesterek negyedük lakóit a közösségi életbe.** Kiemelendő jó példa többek között a Szent István városrész vagy Szent János város Hatvan I. negyed, ahol karácsony előtt jön össze 2-300 ember, hogy együtt díszítsék fel a negyed karácsonyfáját és másorral ünnepeljenek. A Rácz negyed, vagy a Város belső négy negyede évek óta, nyaranta megrendezi a „Szomszédolás” nevű összejöveteleket, mikor egy-egy utca kitelepül a házak elé nagy asztalt terítve és ismerkednek, megbeszélik a problémákat, gondokat, de az örömről is beszámolnak egymásnak. Ezen összejövetelek, közösen végzett munkák révén valódi kisközösségek jönnek létre, amelyek a mai rohanó és globalizálódó világban ráirányítják a figyelmet a lokális értékekre. Ezzel együtt kialakítják és fenntartják a városrészek lakóinak együvé tartozását, erősítve ezzel identitásukat. A két világháború közötti évtizedekben fontos feladat volt a szegények támogatása, a II. világháború idején a fertálymesterek állították ki negyedükben a cukor- és petróleum jegyek igénylésére szóló igazolásokat, szegénységi bizonyítványt csak fertálymesterei ajánlásra adott a város, gyűjtést szerveztek a hadiözvegyek és hadiárvaik javára, illetve karácsonyra felruháztak egy rászoruló gyereket. Ma is egyre fontosabb a karitatív tevékenység.

A fertálymesterek egy évig vannak hivatalban, majd *kiérdemült* (hivatalt viselt) fertálymesterként továbbra is tagjai a testületnek. Így volt ez évszázadokon át, és nem változtak a kiválasztás szempontjai sem. Közismert, példamutató életvitelű és munkáját becsületesen végző egri férfiakat választanak a tisztségre. Ma is az ún. *suttogón* (tanácskozáson) veszik számba a negyed volt fertálymesterei a szóba jöhető jelölteket, és választják ki a legméltóbb személyt. A fertálymesterei testület igazi demokratikus intézmény, hiszen benne mindenféle társadalmi réteg és foglalkozási csoport képviselői megtalálhatók. A hagyományokat folytatva ma is Szent Apollónia napján (február 9.), illetve az ahhoz legközelebbi szombaton tartják az új fertálymesterek avatását a városházán. Előtte szentmisén vesznek részt a Bazilikában, ahol valamelyik fertálymester pap vezeti a szertartást, majd közösen megkoszorúzzák az elhunyt fertálymesterek kopjafáját. A városházára vonulva a hozzátartozók és a régi fertálymesterek jelenlétében tesznek esküt a polgármester előtt. Ekkor

kapják meg elődjüktől a tisztség jelképét, a szalagos botot és terítik vállukra a százrancú köpenyt. A főkapitány vállukat a bottal megérintve avatja őket fertálymesterré. Ma egységes méretű botok vannak, és a hivatalban lévő fertálymester erre köti a nevével és évszámával hímzett szalagot. A vármúzeumban őrzött régi botok változó méretűek, és a szalagok mellett a neveket és évszámokat a botba is bevésítették, illetve rászögezett díszes fémlapocskákra karcolták. Az 1924-ben készült boton 121 név olvasható az 1820-1948 közötti időszakból. A fekete posztóból varrt, bársony gallérú, belül piros posztóval bélelt százrancú köpeny sajátosan fertálymesteri viselet, amelyhez ma egy süveg és a kör alakú jelvény is hozzátartozik. Hagyományt őriz az eskü szövege, a hivatalba lépést korabeli nyelvezetű oklevél örökíti meg. A fertálymesterek már 1896-ban rendelkeztek zászlóval, a mait 2000-től használják.

1849-től kezdték megörökíteni a megválasztott fertálymesterek névsorát rajzos, díszes keretezésben, 1869-től pedig már fényképeken is láthatók. Jelenleg is készülnek fertálymesteri tablók, amelyek másolatát kapja meg emlékebe minden fertálymester. Az újonnan megválasztottakról csoportkép készül a városházán az egri vár védelmét ábrázoló festmény előtt, ezzel is hangsúlyozzák a történelmi tradíciók és a hagyományörzés fontosságát. A 16 fertálymester a jelképekkel és a zászlóval ma is jelen van a városi rendezvényeken, egyházi eseményeken, és részt vesznek az elhunyt fertálymesterek temetésén is. Megjelenésük emeli a rendezvények ünnepélyességét, és tudatosítja a város lakosságában az évszázados intézmény meglétét. A Fertálymesteri testület havonta megrendezett nagy suttogói, a fertálymesteri énekkar, az avatás, a pünkösdi családi nap, a Szent István napi királyköszöntő felvonulás, a csíksomlyói búcsúban való részvétel erősíti összetartozásukat.

A fertálymesterség ma rang Egerben, az „egriség” szerves része, a lokális öntudat erősítésének fontos eszköze. 1711-től a városi jegyzőkönyvekből 2565 név szerint ismert, jelenleg mintegy 246 fertálymester családjaikkal, rokonaikkal és a városban működő egyéb civil szervezetekkel való kapcsolata révén fontos társadalmi bázist jelent a több évszázados hagyomány fennmaradásához.

Jelenkori funkciók, feladatok bemutatása:

- Az első „újkori” avatástól kezdve a hivatalban lévő fertálymesterek a polgármester személyes tanácsadói. (lásd Dr. Ringelhann György polgármester úr, volt fertálymester 1996. évi beszédét), amit Habis László jelenlegi polgármester/fertálymester is fenntartott.
- Helyi környezeti kultúra, tisztaság: A negyed fertálymestere szervezi a polgármester jóváhagyásával, a lakosság bevonásával a városrész tavaszi – őszi nagytakarítását és lomtalanítási akciót a Városgondozás Kft.-vel közösen. Egyéni kezdeményezésükre egy-egy elhanyagolt terület rendbetételét is elvégzik. Előterjesztést, javaslatot készítenek a városi közgyűlés számára térrendezésre úgy, hogy a terveket elkészítik. (Országzászló a Pyrker térre, vagy harangtorony a Szent István városrészbe) Ezek megvalósítására gyűjtést szerveznek. (Néhány elkészült feladat: Gárdonyi-kert takarítás IV. negyed, Eger patak takarítás I. – II. – III. – IV. – XI. – XII. – XIII. – XV. negyedek, Mária szobrok és környékük felújítása Árpád utcában V. negyed, a viaduktnál X. negyed és a Szvorényi utcában VI. negyed. Maklár II. negyed közösségi tér kialakítása a templomkertben. Szépasszonyvölgy utcában egy elhanyagolt épület homlokzatának felújítása VI. negyed. Lenkey tábornok házának felmérése, kezdeményezés a város felé annak felújítására II. negyed stb.).
- Városkép, örökségvédelem, műszaki állapot: A Polgármesteri Hivatal minden évben bekéri a negyedektől a városrészek állapotára vonatkozó jelentést, javaslatot, mely a városi költségvetés készítésének vezérfonala. A negyedmester fogadóórákon és személyesen gyűjti a szükséges információkat a lakosságtól, melyről tájékoztatja a Közgyűlés adott bizottságát (lásd mellékletben).

- Ifjúság: Nyári táborokat, sportversenyeket szerveznek (Tűzoltó Múzeum tábor 8 – 12 éveseknek, Dolni Kubini sítábor stb.) Előadásokat tartanak a Történeti Tárházban általános- és középiskolásoknak a magyar történelem témáiban és Eger vonatkozásában. Egri séták egrieknek program szervezői.
- Karitatív tevékenység: Minden évben egy szegény család gyermekének támogatása (idén Anga-Kakszi Zalán, Neumann Gimnázium). Moldvai csángó gyermek iskoláztatási- és kollégiumi költségének fizetése (nyolc éve Pógár Pali Magyarfalú). Egy süket-néma ifjú biztonságos lakáshoz juttatása, lakás felújítása (idén Hajts Krisztián). Minden negyedben az egyedül élő idősök rendszeres látogatása, szállítása, ház körüli munkák ellátása, hivatali ügyintézés stb.
- A tevékenységük hatása abból mérhető le, hogy ma már a fertálymesterek fogadó órát kénytelenek tartani havonta előre megadott alkalommal, mert annyian keresik őket ügyes-bajos dolgaikkal. A városrészek problémáinak összegyűjtését tőlük kéri a Polgármesteri Hivatal minden évben. Erősödő tekintélyüket jelzi, hogy városi szinten nincs ma olyan rendezvény, konferencia melyre meghívó ne érkezne. Sajnos már szelektálni kell, mert a kérésözön teljesíthetetlen. Politikai pártok próbálják maguk mellé állítani a Testületet választások idején, mert véleményükre adnak a városlakók és ez a kör választást eldöntő, jelentős tömegbázissal bír. *(A Testület politikai kérdésekben nem foglal állást, nem fogalmaz meg nyilatkozatot, politikai ügyekről nem tárgyal. Tagjai szabadon politizálhatnak, pártot választhatnak, de a pártvéleményt nem propagálhatják a suttogókon).* A fertálymesterek által szervezett társadalmi munkán a legtöbben vesznek részt. Esküvőkhöz kérik a negyed fertálymesterének részvételét felvezetőnek. A közösségi élet megpezsdült, a minden napos rohanást fékezik az ún. szomszédolások, melyen a lakosság beszélget, barátkozik, megbékél.

3. Érvelés a nemzeti jegyzékre való felvétel mellett

Az egri fertálymesterség napjainkban Magyarországon egyedül őrzi egy több évszázados hagyomány nemzedékről nemzedékre öröklődésének gyakorlatát, amelyet folyamatosan újratereztve azonosul a lokális közösségek és a város összes lakosának elvárásaival. Olyan társadalmi szokás, amely erősíti a városrészek identitását. A teljes társadalmi struktúrát reprezentáló tagsága a közösségi rendezvényeken való megjelenésével tudatosítja a város lakosságában a helyi öntudat és kulturális örökség szerves részét képező tradíciók megőrzésének és közkinccsé tételének fontosságát. A nemzeti jegyzék nyújtotta nyilvánosság segítheti a fertálymesteri hagyományok széleskörű megismertetését, ösztönözheti más települések hasonló jellegű társadalmi tradícióinak felelevenítését és ápolását.

4. Megőrzéssel kapcsolatos intézkedések

4.a Jelenlegi és korábbi erőfeszítések az örökség-elem megőrzésére

Az egri fertálymesterség megőrzésének fontosságát már a 20. század elején felismerték a város polgárai. A magisztrátus és a lakosság akaratából, konkrét közigazgatási feladatok megszűnése után a társadalmi kapcsolatok sajátos lehetőségét biztosítva maradt fenn az intézmény. Az 1931-ben megalakult Egri Negyedmesteri Testület az addig önállóan működő negyedeket összefogva, szervezett keretek között gondoskodott az évszázados hagyományok ápolásáról. A tisztség jelképével, a szalagos bottal, vállukon a százcírc

köpennyel vettek részt a városi rendezvényeken, gondoskodtak a város történeti értékeinek megőrzéséről és megismertetéséről, valamint karitatív tevékenységet folytattak.

Várkonyi György már a '70-as években kutatta, hogy Magyarország történetében milyen szerepet játszottak a falusi-, városi közösségek, milyen rendező elvek szerint működtek, kialakulásuknak mi lehetett az oka, működésük hatása mekkora volt környezetükre, és mi volt az a megtartó erő, mely hosszabb-rövidebb ideig ezeket fenntartotta, éllette. Kolozsvár és Eger vonatkozásában talált rá a tizedesi rendszerre, melyet a 19. századi törvénykezés ugyan mindenütt megszüntetett, e két városban mégis valamilyen oknál fogva megmaradt. A levéltári adatok, az építészeti jegyzőkönyvek aztán egy érdekes, alulról építkező közösség képét kezdték feltárni, mely korát messze megelőzve, „*lerontotta a társadalmi osztályok között-különösen régente-meglévő rideg választó falat*” (Breznay: 1939.) hiszen egy asztalnál ült a főpap, a tisztviseelő, az orvos, a földműves, a tanár, az iparos, a kereskedő, az ügyvéd és mindnyájukat a köz szolgálata vezérelte. Az 1990-ben alakult Egri Lokálpatrióta Egylet aztán felkarolta és felgyorsította a kutatást. Tagjai megkeresték a még élő, 1950. év előtt hivatalos viselőket (akkor tizenhárman éltek még) és segítségükkel jelentős dokumentációt és tárgyi anyagot gyűjtöttek, mely lehetővé tette az újjászervezést. Az egriek régen és ma is vallották, vallják: „*A hálátlanság nem erény; a történelem lapjait tépni nem tudomány s a régiak jól bevált intézményeit fenntartani célszerű okosság és okos célszerűség.*” (Breznay 1939.)

Az Egri Fertálmesterség 1996-ban történt felelevenítése óta egy folyamatosan épülő testület ügyel az örökségi-elem megőrzésére, működésére, minden esztendőben tartalommal való megtöltésére. Az elmúlt években számos kiállítás is készült a fertálmesterségről, mely a város lakossága mellett, szélesebb közönségnek is igyekezett bemutatni történetét és mai feladatait. A Megyeháza börtönépületében 2006-ig volt bemutatóhelye, majd több alkalommal rendeztek időszakos kiállítást a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtárban. A Dobó István Vármúzeum időszakos kiállítóhelyén az egri várban 2012-ben nyílt Eger a polgárosodás útján című tárlat egy része a fertálmesterség dokumentumait és a tárgyai mutatta be. Ez a tárlat 2013 júniusában zár be. Fontos lépések történtek, hogy a fiatal generációk is megismerhessék ezt a hagyományt. A Dobó István Vármúzeumban a Vártábor keretében két alkalommal is rendeztek múzeumpedagógiai foglalkozást a fertálmesterségről. A foglalkozás végén a 10-14 éves korosztályból kikerülő diákokról fénykép is készült a fertálmesterek viseletében, botjával. Az Eszterházy Károly Főiskolán a Történelem, valamint a Művelődéstörténeti és Kulturális Örökség Tanszéken is vannak olyan tantárgyak, melyek keretében az oktatók megismertetik a hallgatókat Eger város hagyományai között a fertálmesterséggel.

A tudományos kutatások is megelégnültek a hagyomány felélesztését követően, melynek eredményeként számos publikáció látott napvilágot muzeológusok, főiskolai oktatók, levéltárosok tollából szakmai kiadványokban a mellékelt irodalomjegyzék szerint.

Tevékenységünkre felfigyelt több magyar város lokálpatriótája (Pécs, Szekszárd, Debrecen, Győr). Pécssett, dr. Vadas Gyula a Pécsi Lokálpatrióta Szövetség tagja könyvet írt a fertálmesterségből kiindulva Pécs, az önigazgató város címmel.

4.b A megőrzés tervezett lépései

Az egri fertálmesterség múltjának tárgyi és dokumentációs anyaga az elmúlt években időszakos kiállításokon volt látható Egerben. A testület és a hagyomány megőrzésében elkötelezett egri lakosság fontosnak tartja, hogy állandó bemutatóhelye legyen a múltbéli örökségnek. Erre konkrét lépések is történtek. Az Egri Vagyonkezelő Zrt. belvárosi kiállítóhelyén kap helyiséget a történeti anyag. Az állandó bemutathatóság több célt is szolgál:

- Nagyon fontos, hogy a fertálymesteri testület tagjai is láthassák az anyagot és ezáltal ösztönzést kaphatnak a még fellelhető tárgyak, dokumentumok összegyűjtésére
- A jövőben hivatalba lépő fertálymesterek is láthassák az összegyűjtött emlékeket, relikviákat, írásokat, tisztában legyenek az általuk átörökítendő hagyomány múltjával és jelentőségével.
- Az egri fertálymesterség hagyománya az egri iskolákban oktatott honismereti tárgyak egyik kiemelt eleme lesz. A tradíciók bemutatásához a Fertálymesteri Testület és a Dobó István Vármúzeum az iskoláknak segédanyag összeállításával nyújt segítséget. A vármúzeum szakemberei állandó múzeumpedagógiai foglalkozást dolgoztak ki és kínálatban tartanak az iskolák számára, melynek része lesz a létrehozandó kiállítóhely megtekintése is.
- Az állandó kiállítóhely Eger belvárosában, turisztikailag frekventált környezetben, a Minaret szomszédságában a Kopcsik Marcipániának is helyet adó Servita Udvarházban létesül. Így évente több ezer turista is megismerkedhet a fertálymesterség egri hagyományával, mely katalizálhatja más településeken is a helyi társadalom hasonló örökségének feltárását, esetleges felelevenítését.

Az 1996-tól ismét élővé tett hagyomány dokumentálását is fontosnak tartjuk. Ezért a Dobó István Vármúzeumban a tárgyi gyűjtés mellett az egri fertálymesterség élő hagyományának megörökítésére írásos, fotó, hang és mozgóképes dokumentumtár létesül még ebben az évben. Az Egri Fertálymesteri Testület vezetősége és tagsága az éves programok, akciók tervezésekor fokozottan figyel a jövőben is a helyi társadalom és a települési önkormányzat igényeire, működésére. A hagyomány hosszú távú fennmaradását a lakossággal, helyi közösségekkel és az önkormányzattal való szoros együttműködés és az ezek változásához való alkalmazkodás képessége együttesen biztosíthatja.

4.c A megőrzést veszélyeztető, akadályozó tényezők, a közösségi védőintézkedések korlátai

Jelenleg nem tudunk ilyen veszélyről, akadályról.

4.d A jelölő fél, esetenként az érintett önkormányzatok, valamint a közösségek, csoportok és egyének elkötelezettségének mértéke és megnyilvánulási formái

Az egri fertálymesterség ma a város egy fontos szimbóluma is. A jellegzetes öltözetben megjelenő fertálymestereket Eger várossal azonosítják például a Csíksomlyói búcsúban, de Pannonhalmán, Győrben, vagy a Felvidéken és Moldvában is dr. Jáki Sándor Teodóz bencés szerzetes tiszteletbeli fertálymesternek köszönhetően. A teljes fertálymesteri öltözetet csak a hivatalban lévő kapja a testülettől, hiszen a bot és a köpeny negyedenként hagyományozódik évről-évre. A hivatalt kitöltött a botra felkötött a díszes szalagot nevével és hivatali évével.

Minden fertálymester sajátja azonban a jellegzetes süveg, a nagyjelvény és a kisjelvény. Ez utóbbi jelvények valamelyikét viselik a testület tagjai valamennyi rendezvényen, mely az összetartozás, elkötelezettség szimbóluma. Ez jelképezi a testületet, mint közösséget. A hivatalban lévők képviselik a fertálymesteri testületet valamennyi eseményen a városon kívül, a városban és a negyedekben, teljes öltözetben, az előljárók vezetésével, a zászló kíséretével.

A számtalan esemény, eseményen való részvétel megszervezése is nagy figyelmet igényel. A városi egyházi rendezvényeken a koordinációt az alkapitány vagy távolléte esetén az általa kijelölt személy végzi. A hivatalban lévő fertálymesterek megjelenése a kijelölt

rendezvényeken kötelező. Távollétük, betegségük esetén maguk gondoskodnak a fertály képviselőtől, a bot és a köpeny átadásáról.

A negyedekben a saját rendezvények, például a suttogók megszervezését a soron következő fertály hivatalban lévő és kiérdemesült fertálmesterei közösen végzik a fertály választmányi tagjával egyeztetve. Az egyének elkötelezettségének fontos mértéke és jellemzője a testület működésével kapcsolatos szabályok és elnökségi döntések betartása. Ez teszi a mára már nagyra nőtt testület működését irányíthatóvá, gördülékennyé és teszi lehetővé a hagyományok megtartását, őrzését. Az egyház biztosít helyiséget a Ferences rendházban a havonkénti testületi összejövetelek, a nagysuttogók megtartására, ahol mindig jelen van egy atya a közös imádság és a példabeszéd megtartására, mellyel az egyház folyamatosan segíti a fertálmesterek lelki és a testület közösségi gondozását. Az éves közgyűlés megtartására is az egyház biztosít helyet az újjászervezéstől kezdve a Szent József Kollégium étkezőjében.

A települési önkormányzat is fontos partner az Egri Fertálmesteri Testület számára, hiszen az éves városi terv elkészítéséhez kéri a negyedek véleményét, idegenforgalmi és turisztikai kérdésekben pedig az egyeztetés folyamatos. Az egyházi személyek, plébánosok mellett a város polgármestere és több honatya és bizottsági tag is választott tagja a szervezetnek.

A jelöléssel kapcsolatos adatok

5. A közösség részvétele a jelölésben és hozzájárulása a felterjesztéshez

A jelölést az Egri Fertálmesteri Testület nyújtotta be. A testület teljes egyetértésével, melyet az éves közgyűlésen szavazással is megerősített.

5.a A közösségek, csoportok, egyének részvétele a jelölésben és hozzájárulása a felterjesztéshez

A jelölés kezdeményezése a testület tagságától indult, melyet megvitattak a ferences rendházban tartott nagysuttogó alkalmával is. A tagság igen pozitívan fogadta a kezdeményezést és hivatalos döntéshozatalra bocsátotta. Az elnökség közgyűlési előterjesztés formájában tárta szavazásra a tagság elé 2013 január 19-én, melyet a jelen lévő határozatképes testület ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadott. A jelölést, a felterjesztéshez való hozzájárulást több szervezet és közösség is segítette. Az Eger Vára Barátainak Köre Egyesület 2013. április 18-i közgyűlésén a jelölés támogatásáról foglalt állást a tagság. A pályázati anyag elkészítésében több tagjuk is aktív részvételt vállalt. A Dobó István Vármúzeum is nagy segítséget nyújtott az anyag összegyűjtéséhez, összeállításához kiemelten a múzeumban dolgozó szellemi örökség koordinátora személyén keresztül.

A Eszterházy Károly Főiskola és a Heves Megyei Honismereti Szövetség munkatársai, tagjai körében dolgozó kutatók (egyetemi tanár, levéltáros, mozgóképes szakemberek) az egri fertálmesterség történetével foglalkozó kutatási eredményeik rendelkezésre bocsátásával és mozgóképes ismereteikkel nagyon sokat segítettek. Eger Város Polgármesteri Hivatala és a hivatal intézményei, így az Egri Városi Televízió adattárában tárolt korábbi filmfelvételek felkutatásával, átadásával támogatta a munkát. A Média Eger Kft a tájékoztatásban járult hozzá a munkához. Az Eszterházy Károly Főiskola Lyceum TV-je a pályázat részét képező kisfilm elkészítésével segítette a jelölést.

5.b Szabad elhatározásból fakadó, előzetes és teljes körű tájékoztatáson alapuló beleegyezés

A fent említett 2013. január 19. közgyűlés jelöléssel kapcsolatos előterjesztését és a jegyzőkönyvet mellékletként csatoljuk. Már 2012-ben a fertálymester avatáskor jelentek meg olyan interjúk, melyek a szellemi örökség listára való jelölésről szóltak. Az Egri Városi Televízióban 2013. április 4-én stúdióbeszélgetésen vett részt a fertálymesteri testület főkapitánya, a szellemi kulturális örökség megyei koordinátora és a további két fertálymester. Ezt az egri fertálymesterség élő hagyományáról való beszélgetést több alkalommal is megismételte a városi televízió. A témával kapcsán a város teljes lakosságához (55 ezer fő), minden háztartáshoz ingyenesen eljutó Egri Magazin márciusi számában két teljes oldalon is írás jelent meg. A Népszabadságban „Százrácú köpeny szalagos bot” címmel látott napvilágot egy 2013. április 19-én cikk. A Szent István Rádió közéleti műsorában egy óras interjú készült a fertálymesterség múltjáról és jelenéről. A tájékoztatás mellett felhívások is történtek részben a fertálymesteri rendezvényeken, részben pedig a sajtóban, melynek eredményeként tárgyak, fotók, dokumentumok érkeztek be a jelölés anyagának támogatására. A Lyceum TV História c. sorozatában mutatta be a hagyományörzés egyedi példájaként az örökségelemet, amely mind a főiskolai hallgatók, mind a városlakók tájékoztatását is szolgálta.

5.c Az örökséghez való hozzáférés szabályainak alkalmazásáról szóló nyilatkozat (lásd egyezmény 13/d/ii)

Pályázatunkra nem vonatkozik

6. Dokumentáció

6.a Csatolt dokumentumok

- 36 db fénykép, adatokkal
- Az egri fertálymesterség élő hagyománya című film (10 perc)
- 3 db térkép
- A Szent István Rádió műsora az Egri Fertálymesterségről (20 perc)
- 1 db könyv és 1 db tanulmány az Egri Fertálymesterségről

6.b Szerzői jogokról való lemondás

- Lyceum Televízió, Eger (film)
- Média Eger Nonprofit Kft, Városi Televízió Eger (film)
- Szent István Rádió, Eger (Hanganyag)
- Dobó István Vármúzeum, Eger (Fotók)
- Majoros Tamás fényképész, Eger (Fotók)
- Dr. Petercsák Tivadar, Eger (Fotók)
- Orczy-Sturmann Péter, Eger (Fotók)

6.c További források listája

Nyomtatásban megjelent fontosabb források:

- Bárh János: Település. In: Magyar Néprajz IV. Életmód. 7-88. Budapest, 1997.
- Bárh János: Az eleven székely tizes. A csíkszentgyörgyi és a csíkbánkfalvi tizesek működése a XVII-XX. században. Kecskemét, 2007.
- Breznay Imre: A fertálymesterségről. Adalék Eger város történetéhez. Eger, 1907.

- Breznay Imre: A fertálmesterségről. In: Eger múltjából. Eger, 1926. 125-158.
- Breznay Imre: Az egri fertálmesterségről. Adalék Eger város történetéhez. Eger, 1939. Hasonmás kiadás. Eger, 2002.
- Csizmadia Andor: Népi közigazgatásunk tizedesei és fertálmesteri intézménye. Győri Tanulmányok 5. 1983. 45-73.
- Petercsák Tivadar: Fertálmesteri emlékek a Dobó István vármúzeumban. Az Egri Vár Híradója 36. Eger, 2004. 3.9.
- Petercsák Tivadar: Fertálmesterek választása Egerben. Tisicum XVIII. Szolnok, 2009. 527-534.
- Petercsák Tivadar: Az egri fertálmesterek feladatainak változása a 18-20. században. In: Történészként a katedrán. Tanulmányok Nagy József 80. születésnapjára (Szerk: Gebei Sándor-Makai János-Bartók Béla). Eger, 2009. 161-176.
- Petercsák Tivadar: Az egri fertálmesteri bot és köpeny. In: Történet – muzeológia. Tanulmányok a múzeumi tudományok köréből a 60 éves Veres László tiszteletére. (Szerk: Gyulai Éva-Viga Gyula). Miskolc, 2010. 251-263.
- Petercsák Tivadar: Fertálmesteri tablók a Dobó István Vármúzeumban. Agria (Az egri Dobó István Vármúzeum Évkönyve) XLVI. Eger, 2010. 219-269.
- Petercsák Tivadar: Hagyományörző fertálmesterek Egerben. In: Eruditio, virtus et constantia. Tanulmányok a 70 éves Bitskey István tiszteletére (Szerk: Imre Mihály-Oláh Szabolcs-Fazakas Gergely Tamás-Száraz Orsolya). Debrecen, 2011. II. 607-615.
- Petercsák Tivadar: Egri fertálmesteri hagyományok. Honismeret XL. 2012/3. 30-34.
- Petercsák Tivadar: Kulturális örökségünk: az egri fertálmesterség. In: Agria irodalmi, művészeti és kritikai folyóirat. VII. évfolyam 2. szám. Eger. 2013. 149-155.

6.d Egyéb dokumentumok

- A jelölést támogató nyilatkozatok
- Alapító okirat
- Az Egri Fertálmesteri Testület 2013. évi közgyűlés jegyzőkönyve
- Közgyűlési előterjesztés a jelölésről
- Eskü szövege, oklevél
- Önkormányzati felkérés a 2011, 2012, 2013 évi felterjesztési és felújítási városi feladatokkal kapcsolatban
- Felkérés és köszönőlevél az Egészségügyi Dolgozók XLIV konferenciáján való részvétellel kapcsolatban
- Városi főépítész felkérése a játszóterek felújításával kapcsolatban
- Felkérés a Fájdalmas Anya Egyházközség 421. búcsúján való részvételre
- Meghívó 2010. évi tanévzáróra
- Felkérés az Egri Advent rendezvénysorozatában való részvételre
- 2008. évi Közgyűlésen elhangzottak a tagi felvétellel kapcsolatban
- Egri Fertálmesteri Testület 2014. évi programja
- A tájékoztatás eszközei, újságcikkek, meghívók

7. Kapcsolattartáshoz szükséges adatok

7.a A jelölést benyújtó fél

Egri Fertálmesteri Testület
Eger, Bajcsy Zsilinszky út 9.

7.b Kapcsolattartó személy

Várkonyi György Olivér, elnök

7.c Érintett közösség szervezete, képviselője

Egri Fertálmesteri Testület
Eger, Bajcsy Zsilinszky út 9.
Várkonyi György Olivér, elnök

Eger, 2013. június 7. kiegészítés: 2014. március 24.

Várkonyi György Olivér
elnök